

CUKOR a BIČ

JO JAKEMAN

ČOHO JE
SCHOPNÁ
ZRÁNENÁ
ŽENA

Ljndeni

Cukor a bič

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Jo Jakeman
Cukor a bič – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

CUKOR
a
BIČ

JO JAKEMAN

CUKOR
a
BIČ

Ljndeni

Pre Jamesa

*Tvrdá ruka zlámať vie kosti,
zo zlého slova rana však
iba dlho mokvá, bolí a zlostí.*

Tradicional

JEDEN

Deň Phillipovho pohrebu

Keď saténom vystlaná truhla Phillipa Rochesteru zmizla za závesom, zmocnili sa ma namiesto očakávaného pocitu slobody a ľahkosti iba kŕče a tráviace problémy.

Naomi si sadne do prvého radu a znepokojene sa zavrtí, keďže zhromaždenie za jej chrbtom šepoce. Pod očami má ryhy, po ktorých steká rozmočená maskara a narúša popraskaný mejkap. Načo toľko slz? Veď po všetkom, čo vykonal, celkom iste nenarieka za *ním*.

Vikár sa rozhovoril o mužovi, ktorý mal len veľmi málo spoločné s Phillipom, ktorého som poznala. Takmer som preliala slzu. Teraz treba klamať a pozahaľovať to, čo bolo, nie je to chvíľa vhodná na pravdivé slová.

Lavým palcom sa pohrávam so svadobnou obrúčkou. Zásnubný prsteň nebol. „Príliš okázalé, Immie. Tým nie si taká.“ Je to už päťstoštyridsaťosem dní, čo ma Phillip opustil. Viem, mala by som si ten prsteň stiahnuť, no je ako pasca, z ktorej ma nedostane ani hŕba mydla. Za roky manželstva plného zneužívania mi zhrubli ruky, pás aj srdce.

Sedím o päť radov ďalej, na strane čo najbližšie pri stene, ako sa na exmanželku sluší a patrí. Čo som vlastne? Vdova po Phillipovi? Rozvod sme nestihli dotiahnuť do konca. Papiere ešte stále ležia na príborníku pri nezaplatených účtoch a kondolenčných pozdravoch. Veď si to len predstavte. Ja. Vdova.

Možno si niektorí aj pomysleli, že tam nemám čo hľadať. Priatelia z nášho niekdajšieho života sa snažia nezízať na mňa, lenže

akosi im to nejde. Keď sa nám stretnú pohľady, zračí sa v nich rozpačité uznanie pravdy, akési ospravedlnenie, kým ho nevystrieda nutkavé mrknutie na hodinky na zápästí a náhlivý presun k východu z kaplnky. Nikto mi nezavolať, keď ma Phillip vymenil za inú. Prešli s ním do jeho nového života aj s kávovarom a s cédečkami Brucea Springsteena.

Mama sedí pri mne a striedavo tská a vzdychá, nevie sa rozhodnúť, či sa má hnevať, alebo smútiť. Slúbila, že počas obradu ani nemukne, a hoci je z tej úpornej snahy načisto ochromená, sľub dodrží. Pohľadom mi priam vypaľuje dieru do spánku. Viem, že sa jej chvejú nozdry, vždy sa jej trasú, keď je nespokojná. Mama sa naučila hovoriť skôr očami než ústami, ľutujem, že som ju nepožiadala, aby zavrela aj tie.

Na tom, či Alistair má ísť na pohreb svojho otca, sme sa nezhodli. Podľa matky sú šesťroční na také veci príliš malí. Ja tvrdím, že by sa mal prísť rozlúčiť, udržať zdanie, že Phillip nám bude chýbať. Matka zvíťazila. Sú bitky, do ktorých sa neradno púšťať. Namiesto toho sme na rozlúčku napísali zopár slov a krátke pozdravy priviazali na balóniky. *Stúpaj hore, čoraz vyššie a vyššie. Žbohom, oci. Žni v pekle, Phillip.*

V prednej časti krematória je jednoduchá kvetinová výzdoba, z neviditeľného organa sa rinie Pachelbelov Kánon v D-dur. Všetko je dôkladne zorganizované tak, aby zo smrti zmylo temnotu a zo stien odstránilo pach rozkladu. Inými slovami, aby smútočnému zhromaždeniu nezostala v ústach pachut smrti. Naomi objednala miestnosť v Starom zvonci, ja tam však nepôjdem, veď čo ak by som po pohári sherry stratila zábrany a usmiala sa, rozťahla ústa do nepatričného tvaru?

Len čo okolo nás prejde smútočný sprievod, vyjdeme z lavíc s programom bohoslužieb v rukách. Spredu sa na nás ako strašidlo vyškiera Phillip. Tú grotesknú fotku urobili ešte pred povýšením, keď prešiel na kriminálku, teda minimálne pred desiatimi rokmi. V tej uniforme sa mi kedysi ohromne páčil.

Mama sa postaví do radu, aby vyslovila sústrasť Naomi. Bude stručná, keďže dobrého, o čom by mohla hovoriť, je ako šafranu. Moja najlepšia priateľka Rachel, s červeným šalom prehodeným cez plecia, sa rozpráva s policajným inšpektorom Chrisom Millerom. Odmietla sa obliecť do čierneho. Ako správne poznamenala, čierna je prejavom úcty. Chris aj ona mali na Phillipa rovnaký názor. Dúfala som, že vyšetrovanie Phillipovej smrti povedie Chris, no prizvali kohosi zvonka. Nieкого nezaujatóho.

Ruby stojí za mnou, viem to, no snažím sa vyhnúť jej pohľadu. Prišla v priesvitných šatách, bordových ako čerstvá modrina, v tom najstriednejšom kúsku z jej garderóby. V topánkach ju vlastne vidím prvýkrát. Zvyčajne chodí naboso, niekedy v tenučkých šlapkách, je na úsudku pozorovateľa, či to bude považovať za prejav prispôsobenia sa, alebo za slávnostnú garderóbu, v ktorej si zatancuje na Phillipovom hrobe. Sedí v poslednej lavici, ďalej od truhly ani nemôže byť, čo zodpovedá jej stavu *exexam*želky. Prvá pani Rochesterová, žena, s ktorou porovnávali Naomi aj mňa, si pod nosom pridíža ľadovobielu vreckovku, zrejme sa nechce nakaziť smútkom.

Vstanem a predieram sa pomedzi všetky tie ruky pritískajúce k očiam vreckovky, všetky tie krútiace hlavy, až kým nepocítim na tvári slnko a v nose čerstvo pokosenú trávu. V tom náhlom jase prižmúrim oči a z jedného sa mi skotúľa zradná slza.

Ktosi neznámy ma studenou rukou chytí za lakeť v dôvernej chvíli naznačujúcej viem-aké-to je, lenže ako to môže viesť? Len my tri – Naomi, Ruby a ja – vieme, akým zadostučinením je vedomie, že Phillip Rochester si smrť zaslúžil.

DVA

22 dní pred Phillipovým pohrebom

Stodola bol jeden z tých staronových domov. Mal len jedno podlažie, no nikto sa o ňom nikdy nevyjadroval ako o bungalove. Narýchlo postavenému príbytku dodávali patinu veľké pieskovo sfarbené tehly a malé tmavé okná natreté nazeleno, tak ako to požadoval National Trust. Všetok materiál použitý na dome vlastne dostal šancu na druhý život. Takmer bezo zvyšku pochádzal zo zberného dvora či z aukčnej siene. Staré veci prerobené tak, aby pôsobili novo, a nové tak, aby dostali nádych patiny.

Vnútri som ešte nebola. Fakt smiešne, že stodoly zrazu slúžia ako honosné sídla a nie ako prístrešky pre zvieratá. Farmári veľmi slušne zarábali na predaji rozpadnutých humien s úradne vydaným stavebným povolením, no pre Phillipa a tú jeho jalovičku by som veru ani ja nevymyslela lepšie miesto na bývanie.

Zazvonila som a čakala. Zvuk zvonca sa niesol celou chodbou. Upravila som si svoju zbroj: kabelku krížom cez hrud', kožené rukavice pevne obopínajúce zápästia a na krku šatku uviazanú ako stužka na máji.

Nebolo pre mňa ľahké vidieť Phillipa v jeho novom živote, v novom dome, s novou priateľkou, no teraz nešlo o mňa. Išlo o Alistaira.

Dohodli sme sa, že situáciu vyriešime ako dvaja dospelí ľudia. Civilizovane. Kvôli spoločnému synovi. Ešte stále sme však nedotiahli do konca rozvod a ten ani v jednom z nás neprebúdza to najlepšie.

Podľa papierov sme si mali všetko priateľsky rozdeliť rovným dielom.

V dobrom aj v zlom.

V bohatstve aj v chudobe.

V zdraví aj v chorobe.

Keby o tom rozhodoval Phillip, nadelil by mi zlo, chudobu a chorobu a pre seba by si nechal zvyšok. Podľa mojej právničky súdnou cestou nikto nič nevyhrá. Snažila som sa jej vysvetliť, že pri Phillipovi aj tak nemám šancu čokoľvek získať.

Alistair po otcovom odchode netrpel. V skutočnosti sa mu vlastne zlepšil život. Oveľa lepší bol rozhodne aj môj. Každý druhý víkend s otcom bol rituál, ktorý sme dodržiavali so zatatými zubami a s predstieraným úsmevom na perách. Postupne však Phillip dostal chuť na viac, než som mu bola ochotná poskytnúť. Viac rodinného času s Alistairom a so ženou, ktorá do rodiny nepatrila; viac nocí strávených na mieste, kde nikdy nespal. Čím viac si chcel prisvojiť, tým menej som bola ochotná dať.

Nereagoval na moje telefonáty, ignoroval listy od právničky, a tak som súhlasila, že si s Phillipom *pohovorím*. Ale keď som stála pred jeho domom a deň sa pomaly schyľoval k večeru, ešte stále som nemala jasno v tom, o čom presne by sme sa mali rozprávať.

Znova som vystrčila orukavičkovaný prst, aby som ho pritísila na zvonček, keď som začula otvárajúce sa dvere. Zvuk krokov silnel.

Dvere prišla otvoriť Phillipova priateľka, skôr vyzlečená ako oblečená. Pás džínsovinu, čo mala okolo bedier, zrejme mala byť sukňa, a mne zišla okamžite na um otázka: *Bože, aké tu asi majú účty za kúrenie?* Chudé ruky si prekřížila cez prsia a oprela sa o veraje, kútikmi úst jej trhalo v náznaku úškrnu.

Ryšavá farba na dlhých vlasoch bola kúpená, podľa mňa sa však k jej bledej pleti a hnedým očiам hodila. Fascinovali ma jej riasy: neuveriteľne husté a dlhé. Sú pravé? Umelé? To boli otázky, ktoré sa veľmi ľahko mohli týkať samotnej ženy. A jej pfs.

„Imogen, aké milé prekvapenie!“ privítala ma.

Najprv však mala upozorniť svoju tvár, lebo ju prezradila, skôr ako otvorila ústa. Klame.

„Ahoj, Naomi. Je doma?“ spýtala som sa.

„Ešte sa nevrátil.“

„Môžem tu naňho počkať?“

„Vie o tebe?“

Vyčkávavo sme sa na seba dívali: ona v očakávaní, že odídem, a ja s predstavou, že v sebe nájde aspoň štipku dobrých spôsobov, na ktoré som ju nemohla upozorniť, keďže mi v tom bránili tie moje.

„Nech sa páči, poď teda ďalej, no budeš sa musieť vyzuť.“

Hovorila neznámym dialektom, bolo ťažké zaradiť to jej huhňanie, na ktorom sa asi podpísalo Derbyshire či chov oviec. Možno práve preto sa v Stodole cítila ako doma.

Zo slušnosti, ba dokonca aj so štipkou úprimnosti, som jej príbytok pochválila. Dom voňal neutrálne: po vanilke, ľaliách a plachtách sušiacich sa na slnku. Všetko bolo béžové alebo sivasté, budilo dojem, že človek sa vznáša na nízkom obláčiku. *Pozor na turbulencie*, pomyslela som si. Rázne otočila hlavu, zrazu som nevedela, či som nahlas nevyriekla niečo nevhodné.

„Máte to tu krásne,“ chválila som, „jednoducho krásne.“

Počkala, kým si rozzipsujem čížmy. Všimla som si, ako skúma moje ponožky, každá bola z iného páru. Takmer pritom narástla o päť centimetrov. Alebo sa mi to iba zazdalo? Pri jej nalakovaných nechtoch a namaľovanom obočí som si zrazu pripadala otrhaná a neupravená.

„Rekonštrukcia bola hotová nočná mora. Krov,“ ukázala na priznané trámy nad hlavou, „je pôvodný, z miestneho opátstva. Vraj ho použili pri stavbe hospodárstva, keď opátstvo vyhorelo. Je pamiatkovo chránený. Potrebovali sme špeciálne povolenie, aby sme mohli celý priestor otvoriť, a aj potom sme si museli dávať čertovský pozor pri všetkom, čo sme robili.“

Naoko sa hnevvala, snažila sa tým zakryť hrdosť na svoj domov.

„Fakt?“ predstierala som prekvapenie. „Tolko kriku pre trochu dreva z druhej ruky.“

Stiahla som si rukavice, dala dole šatku, jedno i druhé som poskladala a vložila do kabelky à la Mary Poppinsová, kde sa stratili medzi použitými vreckovkami, starými receptami a pokémonovými kartami.

Naomi by som nemala v láske, ani keby po víkendoch nerobila macochu môjmu synovi a nebola odo mňa o polovicu mladšia a štíhlejšia. Tí, čo nevedia, aký Phillip je, si myslia, že žiarim. Keď som si naňho ťažkala, domnievali sa, že som plná blenu, lebo ma vymenil za mladšiu ženu. Na ich mieste by som si myslela to isté. Naomi som nepoznala a rozhodne som nehodlala strácať čas jej spoznávaním. Nevydrží dlho. Z môjho pohľadu je plytká, egocentrická, priveľmi pekná na to, aby bola milá, lebo vesmír funguje úplne inak.

Naomi dodávala Phillipovi punc. Bola jeho milenkou, sprisahancom, neónovou reklamou hlásajúcou: môj vták ešte stále funguje! Ľudia žili v ilúzii, že Phillip po rozpade nášho manželstva znova našiel lásku, teda, o čosi skôr, ak vezmem do úvahy esemesky, ktoré vypisoval, len čo vytiahol päty z izby. Bola som osamelá matka, na ktorú sa už vyšmierala štyridsiatka. Odkopnutá. Ošúchaný kufor, čo na letisku dookola podskakuje na batožinovom páse a nikto si ho nechce vziať.

„Kávu alebo čaj?“ spýtala sa.

„Tá káva je prekvapkávaná?“

„Instantná.“

„Tak potom radšej čaj, ďakujem.“

Neuhla pred mojím pohľadom, rýchlo žmurkala, viečkovou morzeovkou vyťukala slovo *krava* a stratila sa v kuchyni. Jednoducho som neodolala, musela som jej aspoň troška skomplikovať život.

Jediný drink, po ktorom som v danej chvíli túžila, je číry a podáva sa s ľadom, lenže ako by sme inak prežili nepríjemné situácie, keby sme nemali čaj? Čím by sme vyplnili čas, ak by sme ho *nevarili*, čím by sme si zamestnali ruky, ak by sme ho *nedržali*, a čo by sme robili, aby sme udržali jazyk na uzde, ak by sme ho *nepili*?

Rozhliadla som sa po sporo vyzdobenej izbe, prsty sa pohrávali s uchom kabelky. Phillip neznášal neporiadok. Hanbil sa pozvať k nám niekoho na návštevu, lebo som nebola schopná pozdvihnúť náš domov na jeho úroveň. Ktovie, či ten strach z neporiadku vo mne vzbudil on, alebo či vo mne vždy driemal. Teraz však už nebol Phillip, ale *Phil*. Nový, prerobený. Koho sa asi tak pokúša presvedčiť?

Pod oknom stálo na stole z bukového dreva trinásť fotiek, každá v inom rámičku. Trinásť. Stuhla som. Panebože, prečo trinásť? Jednu, s Phillipom v potápačských okuliaroch a so šnorchlom, som vzala a všuchla ju do kabelky medzi mäkké záhyby šatky. Dvanásť. Oveľa lepšie. Pekne oblé, okrúhle a milé číslo. Uvoľnila som plecيا, strach mi už do hrude neprúdil naplno, iba cŕčkom.

Usmiala som sa popod fúz, spokojná, ako som vyriešila potenciálne ošemetnú situáciu. Terapeutka ma naučila zopár dychových cvičení, no niekedy bolo oveľa jednoduchšie zbaviť sa samotného problému. Určite som pred *priateľkou* nepotrebovala dostať záchvat paniky.

Zahľadela som sa na párny počet zvyšných fotografií. Phillip s Naomi na pláži, na svadbe, s perami prilepenými na delfíniu papuľku. Naomi ako Catwoman a Phillip ako tučný Batman. Celé roky to bol jeho štandardný kostým na maškarné večierky. Vždy bol preňho dôležitý boj s kriminalitou, jeho vlastná osoba. Phillip trpel niečím, čo som nazývala hrdinský komplex. Nevzali ho k hasičom, lebo neprešiel skúškami, a jeho biedna školská dochádzka – a ešte biednejšie známky – mu zarúbali cestu k RAF, a tak bola dosť dobrá, hoci nie až natoľko atraktívna, aj policajná uniforma.

Ku krásnej Naomi ho vlastne priviedla práca. O žene, ktorá sa nekontrolovane rozosmiala, keď ju zastavil za neprímerane rýchlu jazdu autom, mi povedal. Vraj si myslel, že za volantom sedí šibnutá ženská, ktorej treba odobrať vodičský preukaz, a nie atraktívna adolescentka, ktorá by nemala tak zbožne hľadieť na manžela inej ženy.

Pri dopravných priestupkoch zvyčajne existovali dva možné scenáre. Vodič sa začal vykrúcať: vraj mešká, prehliadol značku, rodí mu manželka, prípadne mu zomiera rodič. Alebo to schytil on, vraj je malicherný byrokrat, nevinným ľuďom ťahá z vrecka ťažko zarobené peniaze, prípadne si vyslúžil otázku, prečo nezatýka ozajstných zloduchov.

Lenže tá žena za volantom iba pohodila hlavou a rozosmiala sa.

„Viete, prečo som vás zastavil?“ spýtal sa Phillip.

„Lebo som šibnutá?“

„Tu je povolená maximálna rýchlosť päťdesiat kilometrov za hodinu.“

„No, nešla som päťdesiatkou.“

„Čo je na tom také zábavné?“

„Nemá zmysel popierať to, či hej? A zrejme to znamená, že sa musím rozlúčiť aj s vodičákom. Zbierala som body ako divá a nemyslela na horšie časy. Keby som sa nesmiala, musela by som plakať.“

Až neskôr som zistila, že ju pustil s výhovorkou. Vraj zrejme omylom nameral rýchlosť auta, čo išlo za ňou. Isteže, nevedela sa dočkať, kedy sa mu poďakuje, a Phillipa okrem chytania zloduchov nič neuspokojovalo tak veľmi ako predstava, že dostane to dievča.

Naomi vkĺzla do izby, jej kroky tlmil luxusný koberec.

„Čaj,“ povedala a položila šálky na dokonalý sklenený stolík. Nijaké odtlačky špinavých detských prstíkov ani krúžky po šálkach či pohároch.

„Ďakujem. Práve som obdivovala vaše fotografie.“ Postavila som sa medzi ňu a stôl, aby si nevšimla, že jedna chýba.

„Prečo?“

Tá otázka ma zmiatla. Prečo? Lebo som zvedavá? Lebo chcem vedieť, či si žiješ lepšie ako ja?

„Vlastne ani neviem,“ odbila som jej otázku. „Sú pekné.“

Mykla plecami a sťažka si sadla na pohovku. Usadila som sa naproti nej a usmievala sa.

Bolo to prvýkrát, čo som sa ocitla s Naomi niekde bez Phillipa, ktorý by inak okolo nás krúžil ako lev okolo svojej svorky. Mohla som hovoriť, čo mi srdce ráči. Napríklad sklznúť do rutiny poškodenej manželky. Pre Naomi by to bol vhodný čas ospravedlniť sa mi. Niežeby mi prekážalo, že má Phillipa, to teda nie, bol už *jej* problémom, lenže patrilo sa, aby sa snažila zmierniť napätie medzi nami.

Vzťah s Phillipom som mala ukončiť už pred rokmi, no držala som sa svojho sna o detstve, ktoré mi bolo upreté. Vyrástla som bez otca a nechcela som, aby Alistair zažil to isté. Vraj som bola tvrdohlavá, mne sa však lepšie páči výraz odhodlaná. Netrápil ma rozpad manželstva. Nedívala som sa naň ako na stratu manžela, skôr som v ňom videla spravodlivý trest za svoju minulosť. Nikdy som nebola veľmi spoločenská a zrazu tu bol ešte niekto, koho bolo treba brať do úvahy.

„Phil sa z práce vráti každú chvíľu,“ vysvetľovala a pozrela sa pritom na hodiny.

„Dobre,“ odvetila som a aj ja som sa pozrela na hodiny. „Dnes je v práci? Zastavila som sa na stanici, keď som šla okolo, a vraj má tento týždeň voľno. Teda, aspoň tak mi to tvrdili.“

Nepozrela sa na mňa. Pod upraveným obočím sa skrývalo prekvapenie, no keď prehovorila, hlas mala tichý a pokojný: „Zabudla som. Išiel k lekárovi.“

„Pevne verím, že nič vážne.“

„Čo?“

„Dôvod, pre ktorý Phillip vyhľadal lekára.“

„Aha,“ vyzrela von oknom, v myšlienkach bola niekde úplne inde, trochu sa zachmúrila a z obočia jej vznikla jednoliata čiara.

„Nie.“

„Škoda.“

Načiahla som sa za nápojom a uvedomila si, koľko je vo mne trpkosti. Neznášala som, že kvôli Phillipovi na svetlo vyplávala táto moja povahová črta. Tak veľmi som sa snažila ovládnuť, až sa mi roztriasla ruka. Vyčrpla som čaj na stôl. Z mliečnej mláčky

spadli dve kvapky na béžový koberec, nestihla som dosť rýchlo podložiť ruku.

Naomi trhlo. Prudký nádych.

„Oooch!“ zareagovala som. „Prepáč!“

Ani sa nepohla. Roky súžitia s Phillipom zo mňa spravili odborníčku na reč tela a čítanie skrytých signálov, na nezachytiteľné vibrácie šíriace sa vzduchom. Čakala som, že pocítim jej hnev – ďalší pozostatok súžitia s Phillipom –, no namiesto toho som zaregistrovala niečo, čo ma rozrušilo ešte viac.

Na tvári sa jej ako padajúca hviezda mihol strach. Len na okamih, možno by som si ho ani nevšimla, keby som nevidela jej ruky. Šúchala si jemnú pokožku medzi palcom a ukazovákom. Poznám ten mäkký bod. Viem, aký je to pocit. Chvíľu sa ani jedna z nás nepohla. Uprene som na ňu hľadela.

Na čelo mi vystúpili kropaje potu, hoci mi zrazu ostalo zima. Otvorili sa dvere do minulosti a chladný prievan privial spomienky. Phillip mi často vykrúcal palec, až kým som neklesla na kolená. Aj mne vždy na ľavej ruke, presne na tej, ktorú si Naomi šúchala. Tak to neprekážalo domácim prácam, žehleniu, vyváraníu večerí. Z policajného tréningu vyťažil, čo sa dalo. Maximálnu bolesť pri minimálnej námahe. Bola to len šarvátka, nič, čo by obstálo pred súdom, ja som však vedela svoje.

Naomi si všimla môj pohľad a heglo ňou, keď si to uvedomila. Jej oči, pred chvíľou rozšírené od strachu, sa zúžili a stvrdli. Otvorila som ústa, že prehovorím. Bolo toho toľko, čo som chcela povedať, no kým sa slová vydrali von, aby sa správne zoradili, Naomi odišla do kuchyne. Moje slová útechy sa vzniesli nad zakonzervované trámy a viseli tam ako pavučiny.

Vstala som a znova som sa zahľadela na fotografie na stole. Zrazu sa mi pri pohľade na Phillipa s rukou ovinutou okolo Naomi videlo, že ju stíska príliš tuho, že jej úsmev je silený. Nečudo, že tých rámov bolo trinásť. Trinásť. Pre niečie nešťastie. Nešťastie pre ňu.

Naomi sa vrátila s handrou a s čistiacim sprejom. Najprv vzala do ruky handru a pritískala ju na béžové škvrnky na koberci. Zrazu bola krehká, akoby ňou svetlo prenikalo a nezanechávalo nijaký tieň. Chcela som vystrieť ruku, dotknúť sa jej pleca, no náhla zmena z pohrdania na súcit ma zaskočila.

„Je mi to ľúto. Môžem ti s niečím pomôcť?“ ponúkla som sa.

Otázka bola dosť nejednoznačná, mohla sa týkať rozliateho čaju, no nielen jeho. Nevyrieknuté slová sa krčili v kútoch.

„Nie. Všetko je v poriadku.“

„Nikdy si neviem spomenúť, čo je dobré na škvrnky. Ty áno? Soľ? Myslím, že tá sa hodí skôr na červené víno. Doma sa mi častejšie podarí rozliať víno než čaj. Niežby som pila viac vína ako čaju... len, ľahšie sa rozleje, nemyslíš? Asi to bude pohármi. Možno by som mala piť víno z hrnčeka.“

Pokúsila som sa o smiech, lenže v tej obrovskej izbe sa stratil. Nevšímala si ma.

„Mám odísť?“

Z náhlejšej potreby utiecť sa mi na hornej pere zaligotali perličky potu. Srdce mi ťtklo ako divé, bola to typická reakcia bojuj-alebo-uteč a ja som nemala náladu bojovať.

Poutierala stôl aj väčšinu čaju zo zeme, no na koberci zostal bledý flak.

„Mohla by som zostať, ak by si sa so mnou chcela o niečom porozprávať. Vieš, kým sa Phillip vráti domov.“

Sadla si na päty, odhrnula si zo srdcovej tváre prameň vlasov. Pevne som v ruke zovrela kabelku a pomaly som klesala, že si sadnem na opierku pohovky.

„Nesadaj si tam! Neznáša, keď tam niekto sedí!“

Chytró som vstala.

„Prepáč. Niečo si vpravila?“

„Nič. Mala by si už ísť.“

„Si si istá?“

Pozrela som na hodiny. Povedala: „*Phil by tu už mal byť.*“

Každú chvíľu sa vráti domov. Som pripravená postaviť sa pred neho a spýtať sa ho, čo s naším rozvodom.

Alebo čo s násilím, čo pácha na Naomi.

Alebo sa on spýta *mňa* na čaj vyliaty na jeho nepraktický koberec. Konfrontácia zrazu nebola taká dôležitá ako sebazáchova, pohrabala som sa v taške, odsunula odcudzenú fotografiu nabok a vytiahla hrubú bielu obálku.

„Fajn, ak si si istá, že ti s ničím nemôžem pomôcť...“

Postriekala koberec sprejom a krúživými pohybmi bojovala s flakom.

„Možno by si mohla Phillipa požiadať, aby mi zavolať. Týka sa to rozvodových papierov. Myslím, teda, som si istá, že aj ty chceš, rovnako ako ja, aby sme to všetko... už mali za sebou. Môžem ti to tu nechať pre prípad, že mu ich právnik nedoručil?“

Položila som obálku na stôl, Naomi pritískala handru na škvrtku.

„Podľa mňa by formálna dohoda pomohla všetkým. Zabezpečila by, aby sa plnili... isté povinnosti.“

„Ty máš teda nervy,“ vyhrkla a vyskočila na rovné nohy.

„Pardon?“

„Malého števč proti Philovi, odkedy od teba odišiel.“

„Ja?“

„Horkosť z manželstva bez lásky vylievaš...“

„O to však predsa vôbec nejde!“

„... ničíš Alistairovi vzťah s otcom, napokon bude nenávidieť teba!“

Chvíľu bolo ticho, počula som len vlastný dych. Naše tváre delilo iba pár centimetrov, videla som hnev v Naominých očiach. Ostala v rozpakoch a mlátila okolo seba. Až príliš dobre som to poznala.

Toto bola moja chvíľa, mohla som jej povedať, že jej rozumiem, že viem, čoho je Phillip schopný. Ibaže ja som vydýchla a dovolila slovám, aby sa rozleteli ako semienka púpavy vo vetre. Keď do toho zamiešala Alistaira, pocit solidarity sa vytratil.

„Nuž, ak to vidíš takto...“

Vyšla som z izby, zastavila som sa, len aby som sa obula. Naomi za mnou vykrikovala čosi v zmysle, že jej vysávam radosť zo života a žiarlim, lebo som ostala sama. *Žatrpknutá stará baba*, otitulovala ma. Utešovala som sa čímisi, čo som považovala za zadostučinenie. Aspoň som sa o to pokúsila. Čo viac som mohla spraviť?

Naomi za mnou vykrikovala, aj keď som za sebou potichu zavrela dvere. Jej výbuch mi poskytol výhovorku, ktorú som potrebovala, aby som od nej odišla a zanechala za sebou aj život, ktorý bol kedysi môj. Možno som sa usmievala, keď som zvrtila kľúčik v zapalovaní a vycúvala späť na cestu. Možno ma malo tešiť, že nežije dokonalý život ako z reklamy, ktorý sa snažila predstierať.

Ničím sa však odo mňa nelíšila.

Nahrabila som sa a do lona sa mi skotúlali slzy. Klamala som sa, keď som si navrávala, že sa niekedy Phillipa zbavím a budem slobodná. Sú to už takmer dva roky, čo na mňa vzťahol ruku, a aha, stačí päť minút s jeho priateľkou a rany sú zasa celkom čerstvé. Cítila som, ako sa mi jeho prsty zabárajú do ramena, videla som, ako sa šklabí, keď mi hovorí, že som nanič.

Bola som naivná, keď som si myslela, že sa niekedy vymaním z pazúrov minulosti.

TRI

21 dní pred pohrebom

Rachel zachytila môj pohľad a kývla hlavou smerom k výťahu. Na stole mi zvonil telefón, zdvihla som ruku s roztriahnutými vystretými prstami, aby som jej naznačila, nech mi dá päť minút.

„Tu Imogen. Ako vám pomôžem?“

Zložila som z očí okuliare a vzala do ruky pero. Nieкто tam bol, počula som ho aj napriek neprerušovanému tichu. Tá mlčanlivosť ma dráždila. Posunula som sa na stoličke a sledovala, ako telefón odratúva sekundy. Počula som iba ťuk-ťuk-ťuk od stola naproti, Claire nechtami ťukala do klávesnice.

„Haló?“ ozvala som sa neisto a váhavo.

„Neopováž sa viac vkročiť do môjho domu,“ vyštekol hlas.

„Phillip?“ Oprela som sa. „Na chvíľu...“

„Ak mi chceš niečo povedať, použi telefón. Ako každý normálny človek.“

„Pokúšala som sa ti dovolať. Nedostal si moje správy?“

„Nezišlo ti na um, že možno nemám čas?“ sekala slová.

„Ale áno, lenže...“

„Zavolám ti, keď budem mať chuť.“

„Prepáč, ja...“ Len čo mi z pier vykĺzlo to slovo vyjadrujúce ospravedlnenie, želala som si, aby som ho mohla vziať späť.

Pracovala som v otvorenej kancelárii, kde sa všetci tvárili, akože si nevšímajú rozhovory tých druhých. Stačilo však trošilinka zvýšiť hlas alebo ho stíšiť, čosi šepnúť a uši túžiace po klebetách sa nastražili. Vlci zavetrili korisť. Oči natočené do smeru, ktorý

diktovali uši, videli moje poníženie podľa červených flakov na mojich líkach. Hovorila som pokojne.

„Iba som chcela... chcela som...“

V Phillipovej prítomnosti som nebola schopná vyjadriť sa. Vždy bol pripravený rozpitvávať moje chyby, smiať sa z každého môjho zaváhania, zadrhnutia, mala som problém formulovať súvislé vety.

„... trochu posúriť tie papierovačky. Išla som okolo, myslela som si, že by mohlo vec urýchliť, keď ti tie papiere odovzdám. Už si sa na ne pozrel?“

Čakala som na odpoveď, ktorá neprichádzala. Ticho na druhej strane hustlo.

„Phillip? Čo myslíš, mohol by si ich podpísať a doručiť právnikovi do konca týždňa?“

Stále nič.

Sedela som na kraji stoličky a dívala sa na displej telefónu. Ukazoval dátum a čas. Nič iné. Hovor sa skončil.

Priložila som prístroj znova k uchu, pritisla ho tak silno, až mi zadná časť náušnice išla prepichnúť kožu na krku. Na druhej strane kancelárie sa zrazu ozval smiech. Claire sediaca oproti mne zdvihla oči a zatskala.

„Dobre,“ povedala som do hluchého telefónu. „To by bolo skvelé. Ďakujem.“

Claire po mne šibla pohľadom a ja som vyvrátila oči dohora. *Manželia, čo ti budem vravieť!*

Narátala som do troch.

„Nebud' smiešny. Nemusíš sa ospravedlňovať. Nie. Naozaj, nepoužila by som slovo *hlupák*.“

Rátanie do štyroch.

„Si ohromne láskavý. Prestaň už, cítim sa trápne.“

Raz. Dva.

„Aj ty. Opatruj sa. Čau.“

Položila som telefón, nasadila si na oči okuliare a do zoznamu vecí, ktoré musím vybaviť, som pridala ďalšiu poznámku, takže obsahoval:

1. Rodičovské združenie – zavolať do školy.
2. Peniaze pre paniu, čo sa stará o Alistaira.
3. Predložiť zoznam výdavkov.
4. Prepísať poznámky zo stretnutia.
5. Zabiť Phillipa tak, aby pri tom čo najviac trpel.

Trvalo mi neprimerane dlho, kým som sa upokojila. Claire odmietla moju ponuku, že jej niečo prinesiem. Zamávala plastovou škatuľkou s doma pripraveným šalátom.

Vyviezla som sa výtahom do kaviarne na najvyššom poschodí. Okná siahali od dlážky až po strop a zhromaždeniu vyznávačov kofeínu, ktorých aróma kávy priťahovala ako riadenú strelu teplo, núkali výhľad na kancelárske budovy a pochôdzne plošiny. Všetkých nás prilákala neodolateľná vôňa predpoludňajších mafinov. Na papierových pohároch *‘to go’* boli čiernym perom napísané mená.

Rachel mi zamávala, keď ma zbadala, hoci takmer dvojmetrová plavovláska so slnečnými okuliarmi na hlave vystupujúca z výtahu sa nedala prehliadnuť. Nemali sme rovnaké záľuby a nepohybovali sme sa ani v rovnakých kruhoch. Ja som sa vlastne nepohybovala v nijakých kruhoch. Behala som z domu do práce a z práce zasa späť domov. Naše cesty by sa nikdy neskrižili, nebyť jednej vianočnej ožieračky. Ona bola tá opitá, ja som jej pridržiavala vlasy.

Bola odo mňa mladšia, celý týždeň žila iba v očakávaní víkendy a zaryto tvrdila, že sa nikdy nevydá. Peniaze míňala na samoopaľovacie spreje, manikúry a Jägerbomby, zatiaľ čo ja som kupovala školské uniformy, toaletný papier a mliečne koktaily. Aj tak však ako jediná vedela, ako sa ku mne Phillip správa.

Nemala som veľa priateľov. Phillip mi ich výslovne nezakázal, ale sťažil mi kontakt s ľuďmi a vždy našiel dôvod, prečo by som nemala nikoho pozývať domov. Väčšina žien, s ktorými som sa stretávala, boli manželky jeho kamarátov. Nemohla som sa im zdôveriť, veď čo ak by sa čokoľvek donieslo Phillipovi?

Rachel bola ako čerstvý vánok. S tým, ako sa ku mne Phillip správa, som jej prvýkrát zverila, keď mala pod čapicou. Vtedy som si mohla byť istá, že zabudne. Lenže Rachel patrila k tým opilcom, ktorí síce načisto zabudnú chodiť, no pamätajú si každé slovko, čo im kto pošepne. S Phillipom sa nikdy nestretla, takže ju nezaslepil svojim šarmom. Odcestoval na golfový víkend, inak by som nemala šancu ísť na žúr. Alistaira postrážila mama a ja som si bez Phillipa vyrazila prvýkrát za päť rokov.

Rachel ma v pondelok v kancelárii vyhľadala, pozvala ma na obed, vraj ako prejav vďaky za to, že som sa o ňu postarala. V skutočnosti mi chcela dohovoriť, aby som od Phillipa odišla. Bolo to zvláštne priateľstvo, no bola som zaň vďačná. Mesiace na mňa naliehala, aby som ho opustila, a potom, keď ma nechal on, zorganizovala pre mňa žúr.

„Predpokladala som, že ako vždy,“ povedala Rachel a potisla predo mňa kávu.

„Čo? Už robia Merlot?“

Zasmiala sa raz, nahlas, no znelo to skôr ako šteknutie, nie ako smiech.

„Takže,“ pokračovala. „Dočítala som sa...“

„Pomaly!“

„Je to v poriadku, boli tam obrázky. V tom článku sa písalo, že koniec manželstva – aj takého posraného ako to vaše – je veľká vec. Je tak? Chcela si ho síce ukončiť, no aj tak to potrebuješ svojím spôsobom stráviť. A je úplne prirodzené, že sa hneváš. Musíš to zo seba dostať.“

„Je to už jeden a pol roka...“

„Áno, a ty si sa ešte stále nikam nepohla. Musíš do niečoho vraziť. A poriadne tvrdo. Takže si myslím, že by sme sa mali dať na box.“

„Rachel!“

„Nie, počúvaj! Je to len pre ženy. Volá sa to Rum Bum alebo tak nejako. Čo ty na to?“

„Rozhodla som sa, že uplatním starobylé a dávno zabudnuté umenie odpúšťania. Rach, som v poriadku, ver mi. Mimochoodom, vráťme sa k tomu, o čom som nehovorila...“

„Pasívne agresívna. To si ty. Bude ti lepšie, ak jej jednu vrazíš. Alebo jemu. Prípadne obom. Dostaň to zo seba von. A naozaj by si zasa mala začať randiť.“

„Nemôžem. Nie, kým je Alistair taký malý. Mimochoodom, počúvaš ma vôbec? Mám novinku.“

Oprela sa dozadu a odchlipla si kávy, z ktorej sa parilo, vôbec si ma nevšímala.

„Poznám ľudí,“ pokračovala. „Mohla som dať Phillipa... *odstaviť*. Cez Vianoce som sa stretávala s jedným chlapíkom. On...“

„Cením si tvoju vernosť, aj keď mi troška naháňa hrôzu, lenže dočítala som sa, že najlepšou odplatom je žiť naplno.“

„A ako ti to ide?“

„Počúvaj,“ stopla som ju. „Phillip sa správa čudne.“

Rachel si chlipkala ďalej a nadvihla pritom obočie.

„Včera som za ním zašla, aby podpísal rozvodové papiere. A hádaj čo?“

„Čo?“

„Nebol doma. A dnes ráno mi zavolať, vraj sa tam už nemám viac ukazovať.“

„A to je čudné, lebo...?“ nechápala Rachel.

„Lebo podľa Naomi mal byť v práci. Lenže ja som sa uňho v práci zastavila. Oznamovali mi, že tam nie je a ani sa v dohľadnom čase nevráti. Potom Naomi tvrdila, že celkom iste je u lekára, tak som tadiaľ išla cestou domov, no nemal tam auto.“

Vítazoslávne som sa na ňu pozrela. Oprela sa laktami o stôl a naklonila sa ku mne bližšie.

„Takže,“ začala, „odhliadnuc od toho, že sleduješ svojho bývalého a si asi tak dva, možno tri kroky od toho, aby si dokonale nasrala jeho zajačika... tomu ešte stále nerozumiem.“

„Podľa mňa má ďalšiu aféru.“

Rachel pokrútila hlavou, no moja domnienka ju neprekvapila.

„Povedala si to Naomi?“

„Prosím ťa! Rozliala som čaj a ona potom bola... no, zvláštna. Vybuchla a musela som odísť. Navyše, nie je to moja úloha.“

„V tom sa mylíš. Nechcela by si, aby ti niekto otvoril oči, keď Phillip začal kefovať Naomi?“

„Ak si správne spomínam, tak sa niekto taký našiel, konkrétne ty.“

„Rado sa stalo.“

Vypovedané tajomstvo už nie je tajomstvo. Rachel mi to prízvukovala deň čo deň. Jej som sa zdôverovala, keď som chcela počuť, aký mám príšerný život, alebo aby roztrhala Phillipa na franforce, no keď som hľadala útechu alebo ak išlo dôverné veci medzi nami, nebola prvá, koho by som vyhládala. Veď zoznam spriaznených duší býva zvyčajne veľmi krátky.

Rachel zastávala slepú úprimnosť. Ešte sa nestretla s myšlienkou, ktorá by mala radšej zostať nevyslovená. Práve preto som jej nehovorila všetko.

Neverila som vlastným očiam. Ak Phillip naozaj týral Naomi, ako som mohla zostať nečinná? Keby som to prezradila Rachel, musela by som zasiahnúť. Kým si nebudem istá, čo sa deje, nechám si to teda radšej pre seba. Isteže, je to zbabelé, no Phillipovi som sa stále nevyrovnala, ani s Rachel po boku.

„Nechcem klebetiť,“ odvetila som.

„Aké chvályhodné, lenže ak hovoríš niečo, čo je v záujme toho druhého, tak to nie je klebetenie. Ber to ako *široenie informácií*. Skús si predstaviť, ako tej fuchtli vyklopíš, že Phillip sa niekde zabáva s inou.“ V očiach sa jej pritom zablysko, zdvihla ukazovák. „*Numero uno*, odfaklí mu v spánku gule, lebo vieme, že je to šibnutá suka.“

„Vieme to? Lebo...“

„*Numero duo*,“ zdvihla dva prsty, „ten jej vybotoxovaný ksicht sa prestane ksichtiť tak arogantne.“

„Nemyslím, že by si dávala pichať botox. Takto v dvadsiatke vyzerá mladá pleť.“

„A *numero trio*...“

„Podľa mňa to nie je po taliansky.“

„... budeš dobre spávať, lebo si uvedomíš, že si zachránila ďalšiu ženu, aj keď je to len klamárska striga, pred sračkami, ktorými si musela prejsť ty sama.“

Usmiala som sa. „V tom máš pravdu.“

„Hej, to mám.“ Ladne naklonila hlavu.

„Hm, keby to bolo také jednoduché, možno by som to spravila. Lenže Phillip je Alistairov otec, takže všetko, čo sa nejako týka jeho, sa týka nás všetkých. Chcem, aby to medzi nami bolo – neviem, ako to povedať – *normálne*. Obaja budeme Alistairovými rodičmi do konca života a ja si chcem užiť synovu promóciu, svadbu aj vnúčatá bez toho, aby som sa musela cítiť nepríjemne zakaždým, keď sa ocitnem v jednej miestnosti so svojim bývalým. Nepotrebujem, aby sa Alistair musel rozhodovať, ktorého z rodičov pozve na dôležité udalosti vo svojom živote. Nechcem, aby si lámal hlavu nad tým, či sa nás náhodou niečím nedotkol.“

„Má šesť rokov, zlato. Ešte stále je dosť veľká šanca, že Phillipa dovedy zrazí nákladiak.“

Zasmiala som sa.

Rachel ma chytila za ruku a nespustila zo mňa oči, kým som sa na ňu nepozrela. „Prestaň si robiť starosti dopredu. Možno sa nič z toho nestane. Alistair sa ti nepoďakuje, ak zo seba spravíš rohožku.“

Cítila som, ako sa mi do líc valí krv. Nechcela som byť slaboch, lenže nikomu by neprospeľo, ak by som vyvolala scénu.

„Mimochoodom,“ pokračovala, pustila mi ruku a zodvihla šálku s kávou, „aké plány máš na piatok večer? Rozmýšľam nad dvojitém rande...“

ŠTYRI

20 dní pred pohrebom

Kedysi sme sa s Phillipom ľúbili. Viem, ťažko tomu uveriť, lenže boli časy, keď bol do mňa zbláznený a ja by som preňho tiež bola spravila čokoľvek. Nepotrebovala som nikoho, len Phillipa a naše bábätko.

Bábätko *pred* Alistairom.

Podvečerné slnko zalievalo polia krvavým purpustom, keď som vstala a z kolien som si oprášila hlinu. Na malom fliačiku zeme rástli krókusy. Pučali z nich nové zelené listy, po oblohe sa kĺzali biele oblaky odspodu osvietené zlatistou žiarou zapadajúceho slnka, za ktorým sa náhlili. Vo vánku sa k zemi ako girlandy skláňali prvé kvety letného orgovánu tohoročnej sezóny. Neverila som v reinkarnáciu – vlastne som neverila v nič –, no často som hľadala znamenia, že je stále so mnou. Moje dievčatko.

Keby žilo, volala by som ho Iris. Posol bohov, stelesnenie dúhy, symbol nádeje. Keď som o ňu prišla, stratila som aj poslednú štipku nádeje, čo som si odložila na horšie časy. Musela som zistiť, kam sa podela. Myslela som na ňu pri každej dúhe, predstavovala si, že ku mne vystiera rúčky a šepká mi, že sa má dobre, že aj ja sa budem mať dobre.

Bolo to výročie dňa jej očakávaného narodenia. Nevedela som si spomenúť na presný dátum jej smrti, no každý rok som na jar zamierila tam, kde som o ňu prišla, a povedala *prepáč*. Pokiaľ išlo o svet, nikdy neexistovala. Bola záznamom v mojej zdravotnej karte a jazvou na mojom srdci.

Smútok prichádza v najrôznejších podobách. V živote som prišla o toľko ľudí, že som si ich vyskúšala všetky. Lenže slzy preliate po úmrtí blízkej osoby sa vždy týkajú budúcnosti. Ľudia oplakávajú niečo, čo nikdy nepríde: dni, ktoré spolu nestrávia, oslavy, ktoré im budú chýbať, či rozhovory, ktoré nebudú viesť. Sú to slzy prázdnoty.

Tento rok by bola mala osem nádherných rôčkov. Napísala som pozdrav a kúpila darček, celkom tak, ako keby žila, a celé popoludnie som rozjímalala nad tým, čo všetko mohlo byť. Rozprávala som sa s ňou, akoby som ju držala v náručí, vravela som jej o malom bračekom aj o tom, ako veľmi mi chýba.

Rachel sedela v aute. Nemala deti, vraj ich nikdy ani mať nebudie, no vedela, čo pre mňa Iris znamenala. Vzala ma k panej, ktorá sa cez deň starala o Alistaira. Spolu sme ho vyzdvihli a Rachel nám na večeru objednala pizzu. Štiplavú a pikantnú pre mňa, so syrom a paradajkami pre Alistaira. Nepýtala sa ma, ako sa cítim, ani neprelievala vlastné slzy. Bola tam, aby ma zdvihla, keď som klesla na zem, aby mi doliala pohár, keď bol prázdny.

Phillip o tej noci nikdy viac nehovoril. Nekládol otázky typu: *Čo keby?* Jej smrť ho nijako nevykoľajila, mňa však načisto rozhodila, prestala som sa ovládať. Nevravím, že sa ho nedotkla. Isteže, zmenil sa. Obaja sme sa zmenili. Phillip stvradol, zanevrel na svet. Myslím, že to bol jeho spôsob, ako sa so stratou vyrovnáť. Od onej noci si ma však držal od tela.

Niekedy som sa na svojho manžela pozrela a videla o dvadsať rokov staršieho, sivovlasého muža v žakete, ako vedie Iris k oltáru. Bola by krásna a on by prekypoval hrdosťou. Stačil okamih a táto dôležitá udalosť bola vymazaná. Zničená budúcnosť, sen.

Naše manželstvo sa zmenilo na pole plné nášlapných mín, po ktorom sa bolo treba pohybovať veľmi opatrne. Prečo som pri tej nehode neumrela? Zostala som síce nažive, no plná prázdnoty z bolestnej straty. Ľudia sa väčšinou boja smrti. Ja som sa bála života.

Keď o tom premýšľam, všetko vidím, akoby sa to prihodilo niekomu inému. Auto sa náhle vynorilo a rovnako náhle aj zmizlo. Útek z miesta nehody, tak situáciu vyhodnotila polícia. Prípadozavretý. Bodka.

V prvých mesiacoch ma poháňala túžba zistiť, kto to spravil, kto zabil moje nenarodené dieťa. Ako som mohla odpustiť, keď som nevedela, kto v tom aute sedel za volantom? Ako som to mohla všetko hodiť za seba, keď sa mi nikto neospravedlnil? Jediný dôvod, pre ktorý som sa pozviechala z nemocničnej postele, bola túžba pozrieť sa páchatelovi do očí. Odprisahala by som, že to auto, čo ma zrazilo, bolo čierne, možno tmavozelené, lenže po odobratí vzorky farby z blízkych kríkov som sa dopyčula, že pátrajú po modrom vozidle. Nasledujúce týždne som na každom aute, ktoré som videla, hľadala stopy poškodenia alebo opravy, stal sa zo mňa súkromný detektív – amatér pátrajúci po vinníkovi, ktorý unikal pred rukou zákona.

Mesiace plynuli a nikoho neobvinili. Nadávala som Phillipovi a on nadával mne. Celé dni pracoval, sledoval všetky stopy, kontroloval servisy, aj mimo mesta. Telefonoval a chodil do autoopravovní, najmä do tých, o ktorých polícia vedela, že operujú na nesprávnej strane zákona, no nikto neprivezol auto, ktorého poškodenie by zodpovedalo zrážke s tehotnou ženou.

Oficiálne nesmel byť členom vyšetrovacieho tímu, vyšetrojúci dôstojníci však boli jeho kamaráti, sľúbili mu, že ho budú priebežne informovať a *toho bastarda dostanú*. Zostavila som si vlastný zoznam podozrivých. Boli na ňom ľudia, ktorých zatkol, ktorí voči nemu mohli cítiť nevraživosť, no nepočúval ma. Urážalo ho moje podozrenie, že by ten incident mohol mať niečo do činnia s prácou, ktorú miloval, akoby nás *čestne vykonaná čestná práca* mohla ochrániť od smútku.

Keď mi jeho bývalá žena Ruby v liste naznačila, že „také veci sa stávajú z určitého dôvodu“, pripísala som na zoznam aj ju. Vedela som, že ma nenávidí a chce Phillipa späť. Preveril aj Ruby? Kde

bola v ten večer? Aké auto má? Lenže on šmaril tanier o stenu a skríkol: *Už toho mám dost!* Po tej udalosti som jej viac neverila, hoci, pravdupovediac, som jej neverila ani predtým.

Phillip ma prišiel pozrieť do nemocnice. Všetci hovorili tlmenými hlasmi a podávali mi tabletky proti bolesti. Niežeby mi samota prekážala. Ticho. Láskovosť. Phillip bol decentne ohľaduplný. Nevravel o vlastných pocitoch, nepýtal sa na tie moje, no kým som bola v nemocnici, najlepšie, ako vedel, z domu poodnášal veci, ktoré by nám pripomínali našu stratu. Zbavil sa takmer nového auta s veľikánskym batožinovým priestorom na kočík, mrežu na schodisko a kolísku odniesol do charity a rozdal všetky knihy o tehotenstve a o spokojných bábätkách.

Pre mňa to síce nebola prvá depresia, zato však najťažšia. Keď ma poslali domov s plnými vreckami prozacu, znamenalo to, že som depresívna. Detské vecičky viseli v skrini, malá zubná kefka bola stále v kúpeľni, akoby drobec iba kamsi vybehol a mal sa každú chvíľu vrátiť. Aj teraz ešte niekedy cítim detskú vôňu, keď vojdem do tej izby.

Phillip by povedal, že som v tom čase začala prichádzať o rozum. Jeho aféry, jeho násilnosti, za všetko som bola vinná ja. Prvý aj druhý románik som mu odpustila. Fajn, nedokázal sa im vyhnúť. Túžil po pozornosti, ktorú som mu nedávala. Ako vravel, nemalo význam stále myslieť na to, čo bolo. Po tretej a štvrtej afére som prestala predstierať, že ma to trápi. Aj on trpel, ako mi tvrdil, lenže pri tých slzách, čo som večne prelievala, by sa zbláznil aj svätý. Hlavu hore. Život ide ďalej.

Len život nášho bábätka nešiel ďalej. Jej život zostal navždy kdesi medzi mojím srdcom a rozumom.

Vytesnila som svoj bôľ. Vypúšťala som ho po večeroch, keď bol Phillip v práci a ja som ostala sama. Vtedy som si mohla byť istá, že ma nikto neprichytí so slzami v očiach. Nepovedala som mu, keď som otehotnela s Alistairom. Čakala som, vyčkávala, v očakávaní toho najhoršieho som si nedovolila dúfať. A potom sa to

zmenilo na skutočnosť. Tlkot srdiečka a zrnitý obraz. Druhá šanca. V tom období som takmer nevytiahla päty z domu. Nehodlala som dopustiť, aby sa scenár zopakoval. Tentoraz mi moje bábätko nikto nevezme.

Každý rok som jeden deň premýšľala o Iris a večer som vždy ďakovala za Alistaira. Nemalo význam smútiť za tým, čo nemám, keď to, čo mám, je také vzácne.

Po dni premýšľania o mojej dcére som unavená, ale pokojná spolu s Rachel zaparkovala pred domom Alistairovej opatrovateľky. Nevieť sa dočkať, kedy ho už vyberiem a vypočujem si všetko o tom, ako sa mal v škole, s kým sa hral a čo sa naučil. Milujem ho priam bolestne. A práve preto sa neponáhľam vystúpiť z auta, preto premyslene kladiem jednu nohu pred druhú, keď kráčam k radovému domu s miniatúrnym veterným mlynom v predzáhradke. Sebaobviňovanie dusí radosť. Je hrozné, že niekto vie o tom, čo cez deň robil, viac ako ja.

Iná žena ma poinformuje, či si porobil úlohy, akú mal náladu, keď ho vyzdvihla zo školy, čo mal na obed, a pre mňa bude každé jej slovo ako ostrý šíp, ktorý súdi moje svedomie.

Alistair v žiadnom ohľade nevyzeral ako šesťročný. Narodeniny oslávil, keď na visačkách na jeho šatách stále ešte svietila štvorka. Spával v posteli pre veľkých chlapcov, hoci veľký rozhodne nebol. Šesť sviečok. Šesť kamarátov na čaj. Šesť hrčíc. Šesť rokov, počas ktorých bol svet lepší vďaka jeho objatiam, ulepeným božtekom a úsmevom. Alistair. Vyhúknutý chlapec voňajúci po škorici, ktorý sa ešte iba naučí, ako ovládať svoje údy a emócie, ktorý sa drží svojich detských spôsobov ako obľúbeného obnoseného pyžama.

Zbadala som ho v okne. Mal na sebe kabát. Vedela som, že si ho obliekol pred dobrými dvadsiatimi minútami a stále sa vypytoval: „Kedy už?“

Zazvonila som, hoci som ho cez okienko videla v tom jeho modrom kabátiku a vedela som, že sa načahuje za zámku, na ktorú

ešte stále nedotiahne. Zamávala som mu prstami a na tváričke mu naskočili jamky. Hlboké, priam si pýtali, aby ich človek pobozkal.

Ella otvorila dvere, spopod ofiny sa usmiala tým svojím ospravedľujúcim spôsobom, vpustila ma dnu do teplého objatia môjho chlapčeka, ktorý mi ovinul rúčky okolo bokov. Bola tenká, kučera-vá, s príliš veľkými ústami, ako žena z paličiek nakreslená detskou rukou. Na chodbe bolo cítiť kašu a mäso, vône školského obeda. Prstové malby a fotografie na drevom obložených stenách ma viedli hore schodmi, kde boli pekne uložené hračky a knihy. V kuchyni sa z detského televízneho kanála rinula hudba, ktorá dokázala udržať Ellino najmladšie dieťa na zadočku vo vysokej stoličke, takže mamina mala voľné ruky a mohla sa venovať platiacemu hostovi.

„Mami, mami, mami!“

„Ahoj, kamarát.“ Privinula som si ho k boku, nadvihla a pobozkala ho na vlásky. „Všetko v poriadku?“ spýtala som sa Elly.

Opatrovateľkine veľké ústa sa vykrútili na jednu stranu a vzápätí na nich ovislí kútiky. „No...“

„Bež si po tašku, Alistair. A nájdí aj topánky.“ Zložila som ho na zem a troška posúrila.

„Všetko je v poriadku, *naozaj*, no mali sme menšiu nehodu. A potom sme sa ju snažili zamaskovať. Vraj necítil, že mu treba cikať. To sa drobcom občas stáva. No a nám sa to stalo teraz.“

„To sa naňho veľmi nepodobá,“ dívala som sa, ako Alistair ide po chodbe, v obavách, že ho niečo trápi, a zahanbene, že to riešila Ella, nie ja.

„Možno to ani nič nie je, lenže...“

Alistair znova vybehol na chodbu a vrazil mi do kolien.

„Kde máš topánky?“

Hodil tašku na zem a behom sa vrátil do kuchyne.

„Dnes sme použili škaredé slovo. Povedal mi, že som k-u-r-v-a.“

Nadávkou vyslovila jasne, slabiky dôrazne oddelila, pery vypúšťali hlásky tak, aby som nepochybovala o tom, čo hovorí, ani o závažnosti situácie. Zavrela oči a pohodila bohatými kučerami,

akoby jej samotné vyslovenie takéhoto slova spôsobovalo obrovské fyzické muky.

„Ach, nie! Fakt? Neviem, kde počul také...“

„Vraj od vás.“

„Naozaj?“

„Spolu s básničkou o tom, aká je fazuľa dobrá na srdce a ako sa po nej, hm, no prdí?“

„Bože! Och, zrejme som to bola ja. Vtedy to bolo zábavné, lenže takto... Našiel si tie topánky, Al? Musíme sa pohnúť. V aute čaká Rachel.“

„Taký slovník nepodporujeme, no vzhľadom na vašu situáciu, chúdätko...“

„Situáciu?“

„Rozvrátená rodina.“ Zasa prehnane artikulovala a ja som sa chytro pobrala do kuchyne. Alistaira som tam našla, ako sa ohromený díva na televíziu, kde rôzna zelenina spievala pieseň ryšavému chlapovi v klobúku.

„Máš topánky? Dobré. Čo povieš Elle?“

„Fazuľa, fazuľa, dobrá je na srdce...“

„Fajn, tak teda ďakujem.“

Vzala som Alistaira za ruku a vytiahla som ho z domu.

„Uvidíme sa o týždeň,“ povedala som.

„Fazuľa, fazuľa...“

„Dovi!“

Zabuchla som dvere. Pri Elle som sa vždy cítila mizerne, akoby bola dokonalá matka. Alebo sa to do večerného ovzdušia vyplavovala moja neistota? Vzala som Alistairovu tašku a zamierila k autu zaparkovanému na okraji chodníka. Rachel sedela za volantom nezvyčajne nehybne. Inokedy by sa vyklonila alebo by nahlas pustila nejakú nevhodnú pesničku, aby rozosmiala Alistaira. Za tých päť minút, čo som bola preč, sa však niečo zmenilo. Na sedadle spolujazdca som zbadala nezameniteľnú siluetu Phillipa Rochesteru.

PÄŤ

16 dní pred pohrebom

Deň bol sivý. A chladný. Vykukla som von oknom, no dažďové kvapky boli také malé, že ich nebolo vidieť. Svojimi dotykmi ležali terasu, zmáčali zem, ktorá po ich dopade stmavla, lenže boli také nežné, že človek ich takmer necítil. Vytiahla som si rukávy. Nad zápästím sa mi tmaveli tri modriny veľké ako hrozná a pod nimi jedna o čosi väčšia, oválna. Odtlačok palca. Raz vyblednú, dovtedy ich budem skrývať. Nie preto, aby som chránila Phillipa, ale preto, aby som sa vyhla otázkam a súcitným pohľadom. Už ma nebaví byť Imogen Rochesterová: obeť.

Mama bola na ceste, no nedelné obedy neboli vhodný čas na úprimnosť a kutranie sa v zákutiach duše. Boli len ďalším odškrtnutým políčkom na dlhom zozname vecí, ktoré robia normálni ľudia. Musela tráviť čas s vnukom, mne bolo treba dať pocítiť, že nezvládam situáciu.

Phillip bol vysmiaty, keď sa v stredu nečakane zjavil pred Eliným domom. V prítomnosti svedkov bol vždy samý úsmev. Postrapatil Alistairovi vlasy a spýtal sa: „Nevyrástol si ty zasa?“ Fakt, že Alistair skáče hore-dole ako nadšený pes, ktorý sa dožaduje, aby ho pán vzal na ruky, ignoroval. A potom sa otočil ku mne: „Mohli by sme sa krátko porozprávať?“

Najprv som si myslela, že si spomenul. Verila som, že myslí aj na Iris a prišiel, aby so mnou chvíľku pobudol. Potom som si však všimla jeho pohľad.

Prešli sme pár krokov od auta, Alistair zatiaľ vyliezol na zadné sedadlo. Phillip ma držal za ruku, zápästie som mala ako vo zveráku. Prsty stískal tuho, tak ako pery zovreté do predstieraného úsmevu.

Postavil sa tesne ku mne, musela som zakloniť hlavu, aby som mu videla do tváre. Meral necelý meter osemdesiat, no keď sa ho na to niekto spýtal, vždy hodil zaokrúhlené číslo.

„Prečítal som si tie papiere,“ precedil. „Kto je tvoj právnik? Mickey Mouse?“

Pokúsila som sa mu vytrhnúť, ale zovretie zosilnelo.

„Phillip, vravela som ti, že sa ti to nebude páčiť, no ‚nevhodné správanie‘ môže zahŕňať všeličo. Ak to je problém, ešte vždy môžeme ako dôvod uviesť tvoju neveru. Alebo?“

Pokrútil hlavou a premeriaval si ma od hlavy po päty. Z tváre som mu jasne odčítala: *Čo som na nej kedy videl?*

„Dostaneš svoj rozvod,“ odvrkol „nie však na základe klamstiev, čo si si povymýšľala.“

Zatiaľ mi do zápästia necht na palci a pustil ho. Svoju povest si Phillip cenil nadovšetko, hoci ešte neprišiel na to, že by to bolo ľahšie, keby za manželkiným chrbtom nespal s inými ženami.

Strčil ruku do vrečka a vtisol mi do dlane tenkú obálku. Z toho, ako ju mal pritisnutú o telo, sa zaoblila.

„Zmena plánu,“ oznámil. „Ja sa rozvádžam s tebou.“

„Je mi to jedno, Phillip, len to chcem mať za sebou.“

Mala som predvídať, že pre niekoho ako Phillip nebude prijateľné byť pasívnou stranou. To bolo zásadné. Phillip Rochester rozvedený na základe neprimeraného správania? Nemysliteľné.

Pristúpil ku mne bližšie a tichým hlasom dodal: „A ak do konca mesiaca nevypadneš z môjho domu... žiaden rozvod nebude.“

„Čože?“

„Počula si.“

„Nebud' smiešny. Je to náš domov. Kam máme podľa teba ísť?“

„To nie je môj problém. Ak však dovedy neodídeš, dám ti pri každej príležitosti pocítiť, kto je v práve. Myslíš si, že si múdrejšia

ako ja? Ak áno, tak sa veľmi mylíš. Postarám sa o to, aby si ostala s holým zadkom. Nedostaneš nič. Radšej všetky prachy prehajdákam a vyhlásim bankrot, než by som ti mal prenechať čo i len halier. Čo budeš robiť, keď ti nebudem platiť? Žiadne výživné, na manželku ani na dieťa. Myslíš si, že vyžijete z toho tvojho smiešneho príjmu? Odíď z môjho domu, a keď ho predám, dostaneš spravodlivý podiel zo zisku.“

„Prečo ho nemôžeme ponúknuť na predaj, ešte kým v ňom bývame?“

„Koniec mesiaca, Imogen. Inak...“

Doma sa na papiere, čo mi dal Phillip, pozrela Rachel a zahrešila ako kočíš. Poradila mi, aby som ich spálila, napchala mu ich do gágora, porobila kópie a všetkým ich ukazovala, aby videli, aký je Phillip v skutočnosti hajzel, no neskôr, keď trocha vychladla, mi odporučila, aby som si dohodla stretnutie s právnikom a dala Phillipa riadne finančne preklepnúť.

„No tak! Hádám si o tom neuvažovala? Blafuje. Phillip a vyhlásiť bankrot?! Radšej by zomrel. Vlastní tento dom a aj druhý, Stodolu. Dohromady majú určite peknú hodnotu.“

„Ten druhý refinancuje z hypotéky na tento a podľa toho, čo vraví, má poriadnu hypotéku aj naň.“

„Ty si mu dovolila vziať peniaze z tohto domu, aby si kúpil hniezdočko s tou filčkou?“

„Ja som mu to nedovolila, iba som mu to nezarazila. Polovica tohto domu je jeho – vtedy sa mi to videlo správne.“

Ako sme to tak preberali, zdalo sa mi smiešne, aby som sa jednoducho pobalila a odišla. Ešte stále som si zvykala na svoj nový život, v ktorom Phillip nerozhoduje o tom, čo spravím alebo nespravím. Pre istotu som sa však Rachel spýtala, či by sme sa k nej nemohli nasťahovať a zostať, kým sa nedohodneme na finančnom vyrovnaní a pre mňa s Alistairom nezoženiem niečo malé, bezpečné.

Odmietla.

„Zlatko, vieš, že tá mám rada, lenže nedovolím, aby si stiahla chvost a tvárila sa ako mŕtvy chrobák zakaždým, keď na teba zaútočí. Z domu tá nemôže vykopnúť. Nechá ťa v ňom každý sudca, ktorý má čo i len štipku súdnosti. Tak to v prípadoch s deťmi chodí. Phillip sa nemá o čo oprieť. Nemá nijakú páku.“

Na chvíľu som jej takmer uverila.

Keď som z rúry vyťahovala dusené mäso zahalené do oblaku pary, otvorili sa zadné dvere. Pohár vína na mäso, dva pre kuchárku.

„Ahoj, miláčik.“

„Mama.“

Pritisla som líce k jej tvári a ona otriasla dáždňik. Prešla si rukou po vlasoch, upravené strieborné mikádo, nikdy jej neodstával ani vlások.

„Vonku je psí čas,“ namrzene okomentovala neutíchajúce mrholenie.

„Záhrada ho určite ocení,“ odvetila som.

S mamou sme mali napätý vzťah. Až natoľko, že v ňom nebol priestor na flexibilitu. Kým ešte žil otec, bol možno lepší, lenže spomienky na ten čas už takmer úplne vybledli. Zvlášťne, ako sa smrť vie stať v živote mílnikom, hraničnou čiarou oddeľujúcou to, čo bolo, od toho, čo bude.

Veľakrát ma od seba odohnala, akoby jej pohľad na mňa spôsoboval *hlavybôľ*. Vraj jej ho príliš pripomínam. Rovnakými svetlohnedými vlnitými vlasmi, veľkými modrými očami a obrovskými jamkami, ktoré som po otcovi zdedila a po mne zasa Alistair. Genetická štafeta v pretekoch života. Rada som si myslela, že mám nielen otcovu podobu, ale aj povahu. Miloval knihy tak ako ja, hoci podľa mamy je čítanie obľúbenou kratochvíľou lenivcov.

„Keď si pomyslím na tie hodiny,“ mudrovala, „celé tie hodiny, ktoré si mohla stráviť užitočnou prácou... Ale ty nie, utekáš za vílami. Tie tvoje ‚kde bolo, tam bolo‘ a ‚žili šťastne až kým nepomreli‘ ťa iba vtiahnu do biedy na celý život. A navyše ti bránia poumývať riad.“

Knihy som pred ňou skrývala, tak ako iní pubertiaci ukrývajú chľast a cigarety. Wilkieho Collinsa som šuchla pod matrac, Daphne du Maurier pod koberec, Louisu May Alcottovú medzi dva hrubé zimné svetre. Snívala som o vlastnom kníhkupectve, kde by sa predávali koláčiky a čaj, kde by sa nahlas čítalo z kníh a nikto by to neodsudzoval. Vedela by som čitateľom odporučiť vhodnú knihu podľa ich nálady či potreby. V kníhkupectve by som rozmiestnila pohodlné kreslá a deky. A vtedy mi život do cesty privial Phillipa Rochesteru, tak ako pána Darcyho a Heathcliffa, a bola som stratená.

„Bez yorkshirského pudingu?“ spýtala sa mama pri pohľade do rúry.

„Hej.“

„Asi to tak bude najlepšie.“

Postavila som na čaj a tvárila sa, že nevidím, ako znechutene krúti hlavou, keď som zo skrinky vybrala granulovaný extrakt na omáčku. Vzala zo stola príbor a so vzdychaním ho preleštila.

Sedeli sme oproti sebe, matka a ja, Alistair sedel po mojej pravicí. Srkala som Malbec a mama sa mračila nad svojím mäsom. Konverzácia prebiehala hladko – „hladko“, teda mama hovorila a ja som počúvala. Tej flandre zhora zasa volal nejaký muž. Mliekar jej zasa zabudol doručiť vajcia. Celá krajina smeruje od desiatich k piatim.

Rozhovor sa napokon zvrtol na Phillipa a ja som sa na matku pozrela pohľadom, ktorý, ako som dúfala, ju varoval, aby si dávala pozor, čo vypustí z úst pred Alistairom.

„Rozvod nie je nič, na čo by si mala byť hrdá, Imogen.“

„Nikdy som nič také netvrdila.“

„Vieš, na čo by som bola hrdá?“

„Netuším.“

„Keby si už konečne vedela stáť na vlastných nohách.“ Pekne uložila príbor a zložila servítku. „Poviem ti jedno,“ pokračovala, „ak čakáš, že príde iný muž a ty pred ním spadneš na zadok, tak

na to radšej zabudni. Muži nechcú vychovávať cudzie deti. A na tvojom mieste, keby niekto povedal, že sa toho ochotne zhostí, vystrčila by som tykadlá. Zrejme by si ho našla na zozname sexuálnych maniakov.“

„Mama!“

„Čo je to sexuálny panák?“ spýtal sa Alistair.

„Ali, nedáš si zmrzlinu?“ snažila som sa zmeniť tému. „Máme čokoládovú.“

Zhŕňala som z tanierov zvyšky, zatiaľ čo Alistair vylizoval misku a mama medzi hrnčekmi hľadala taký, čo by vyhovoval jej kritériám. Zúfalo som túžila, aby už odišla, aby som mohla dať myšlienkam voľný priebeh. Zmierila som sa so skutočnosťou, že už nestretnem nikoho, s kým by som sa mohla deliť o svoj život, o svoju posteľ.

Alistair musel byť na prvom mieste. A áno, bála som sa, že ostane nemilovaná. Ale oveľa horšie bolo poznanie, že som vlastne odjakživa nemilovaná: nemilovaná otcom, pre ktorého som bola na poslednom mieste, nemilovaná matkou, ktorá ľutovala, že ma vôbec priviedla na svet, nemilovaná manželom, ktorý ma opustil, len čo sa naskytol niekto lepší. No možno ma miluje môj syn, aj keď nemá veľmi na výber. Zo všetkých síl som sa snažila byť hodna jeho lásky.

„O pol hodiny máš plávanie,“ pripomenula som mu. „Nechceš meškať, však?“

Bola lepšou starou matkou než matkou, hoci to nemalo ktovieakú výpovednú hodnotu. Milovať Alistaira bolo ľahké a vždy túžila po synovi. Vedela som to už od raného detstva a navyše mi to z času na čas pripomenula, veď čo ak by som náhodou zabudla. To vtedy, keď sa s frflaním nevyjadrovala na margo mojej rodičovskej výchovy, môjho vkusu v obliekaní, mojho varenia, čistoty môjho domu, mojej hmotnosti...

Čaj som si vyniesla do záhrady. Obloha bola síce ešte stále zatiahnutá, no dážď postupne ustával. Zašla som k stromu a posadila sa na hojdačku, ktorú som si kúpila ako darček vlani v lete.

Dívala som sa na dom, ktorý mi bol domovom ešte prv, ako sa narodil Alistair. Hlboko v jeho útrobách, tam, kde sa chystal môj syn, svietilo svetlo. Žil v jednoduchej nevinnosti prameniacej z viery, že svet bude úplne v poriadku. Poznal iba lásku a bezpečie, nebol dosť starý, aby vedel, ako ho život zrazí na kolená. Ak si Phillip presadí svoje, budúci mesiac o takomto čase budeme bývať v dome, v ktorom nebudú na stene značky, čo urobil čiernou fixkou, keď si bol istý, že narástol. Ak sa podvolím, nebude viac žiť v dome, v ktorom spravil svoje prvé krôčiky, vyslovil prvé slová, nebude môcť vybehnúť do záhrady, kde sa učil bicyklovať. Isteže, spomienky sa dajú preniesť, ibaže už nebudú také silné, vyblednú, ak stratia súvislosti.

Znova sa rozpršalo, na temene som cítila mokré vlasy. Ak má Phillip *zasa* pomer – a všetko tomu nasvedčovalo –, je práve to dôvod, pre ktorý nás chce vypšikať z domu? Dáva to zmysel, ak chce opustiť Naomi, musí si nájsť iné bývanie, no nedovolím mu pripraviť ma o dom, v ktorom sme boli rodina, len preto, lebo sa zle rozhodol.

Phillip nebol od svojich sedemnástich rokov nikdy single. Ani jediný deň. Jeho vzťahy sa väčšinou prelínali. Podľa neho to svedčilo o tom, aký je neodolateľný, ja som však vedela, že je neistý a potrebuje neustále ubezpečovanie. Riskujem síce, že budem znieť ako jeho prvá žena Ruby, no potreboval lásku iných, lebo sa nenaučil, ako milovať sám seba. Niežeby som s tou ženou chcela súhlasiť, ale niečo na tom je. Veľmi rýchlo sa urazil, rozdával rany, keď sa ho niekto dotkol. Správal sa ako dieťa, ktoré treba stále chlácholiť. Bol neuveriteľne problematický, takže ho niekto alebo niečo zrejme nahnevalo. Podľa toho, čo som si všimla v Stodole, by som si tipla Naomi. Nezerala sa mi natoľko múdra, aby pochopila, že nemá pichať do osieho hniezda.

ŠEŠŤ

16 dní pred pohrebom

Priveľa som vypila – bežný nežiaduci účinok nedele s matkou. Flaša dvanásťapolpercentného alkoholu však v žalúdku príjemne nehriala, zmenila sa na kyselinu, skrúcala mi vnútornosti, vysušila mi ústa a očiam znemožnila rýchlo zaostriť.

„Odkedy máš mercedes?“ spýtala som sa Rachel, keď na semafore naskočila zelená.

Tvár jej osvetľovalo oranžové pouličné osvetlenie. Svetlo. Tma. Svetlo. Tma. Pozrela na dopravnú značku a obzrela sa za seba.

„Nie je môj. Doriti, som v nesprávnom pruhu. Áno, vďaka ti, hajzlík jeden. Čo tak vyhodiť blinker? Ale veď načo! Máš predsa audinu! Čo myslíš, neabsolvujú títo vodiči u predajcov nejaký test, napríklad Myersovej-Briggsovej osobnostný test? Na základe výsledkov sa pozrú na kupca a usúdia: ‚Áno, pane, ste úžasný idiot, k vám sa hodí audi!‘“

„Čo myslíš tým, že nie je tvoj?“

„Je Máriaov. Omylom som ťukla o čosi viac doprava a skončila som na rande.“

„Bože, nevrav! Ty si bola na rande?“

„Nie. To bolo v piatok.“

„Ale ešte stále máš jeho auto!“

„Zatiaľ sa domov nezberá. Keby si mi dovolila, aby som ťa dala s niekým dohromady, mohla si si cez víkend pekne zajazdiť. A nehovorím o aute.“

Išli sme do nemocnice. Cez telefón neposkytli veľa informácií, iba, že matka pri bazéne stratila vedomie a chceli by si ju nechať na pozorovanie. Bola som už jednou nohou vonku s kľúčmi od auta v ruke, keď som si uvedomila, že som vypila takmer celú fľašu vína. Rachel vezme Alistaira domov, dá ho spať a ja zostanem pri matke v nemocnici. Možno som mala zavolať Phillipa. Možno by som to spravila, keby bol lepší otec. Ešte stále som sa nepozbierala z našej štvrtkovej konfrontácie a ani mi na um nezišlo odpustiť mu.

„Je Talian?“ spýtala som sa.

„Kto? Mário?“ Pokrútila hlavou. „Prečo sa pýtaš?“

„Asi pre to meno?“

„Nie. Aspoň si nemyslím, že by bol. Aj tak to asi nie je jeho pravé meno. Možno sa volá Stuart alebo Colin alebo má iné podobné obyčajné meno. Na internete pri randení nikto neprezerá svoje pravé meno.“

„Naozaj?“

„Prepána, nie. Pre Mária som Amber Conwayová. Vieš, meno ako pornohviezda...“ Tvárila som sa nechápavo, tak pokračovala. „Je to meno tvojho prvého domáceho maznáčika v kombinácii s ulicou, na ktorej si vyrastala.“

„V takom prípade som Poker Paddocks.“

„Cha! To je teda iná trieda!“

Išla so mnou do nemocnice zaželať mame skoré uzdravenie a odviezť Alistaira. Pokúsila som sa odísť spolu s ním, lúčila som sa: „Mama, asi si potrebuješ oddýchnuť,“ lenže niečo v jej slabých rukách a ochabnutej tvári ma pritiahlo späť k jej posteli.

Bola krehká. Doširoka otvorenými očami hľadela cezo mňa, akoby zbadala niečo, čo ja nevidím. Všetok svoj šarm minula na Rachel a teraz, keď som tam zostala už iba ja, nebolo treba usmievať sa. Nerozumela som tomu, prečo má Rachel tak veľmi rada. Vedela som, prečo ju mám rada ja, lenže Rachel bola taká iná, taká vzdialená matkiným predstavám o tom, ako sa má žena správať, že ma vždy udivovalo, ako sa na ňu zakaždým usmieva. Keď